

Dosarul nr. 3ra-392/23
2-21004955-01-3ra-10042023

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani – L. Holevițaia
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – Gh. Mîra, A. Bostan, Gr. Dașchevici

ÎNCHEIERE

16 august 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
judecători

Tamara Chișca-Doneva
Oxana Parfeni
Ion Malanciuc

examinând admisibilitatea recursului depus de către Valeriu Mitrofan,
în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în
judecată depusă de Valeriu Mitrofan împotriva Instituției Publice „Centrul de
Excelență în Construcții din or. Chișinău” cu privire la contestarea actului
administrativ,

împotriva deciziei din 22 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin
care a fost respins apelul declarat de Valeriu Mitrofan și s-a menținut hotărârea
din 12 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, prin care s-a
respins acțiunea înaintată de Valeriu Mitrofan, ca neîntemeiată,

c o n s t a t ă :

La 14 ianuarie 2021, Valeriu Mitrofan a depus cerere de chemare în judecată
în procedura contenciosului administrativ împotriva Instituției Publice „Centrul
de Excelență în Construcții din or. Chișinău” cu privire la contestarea actului
administrativ.

În motivarea acțiunii a invocat că, în data de 07 decembrie 2020, s-a adresat
Instituției Publice „Centrul de Excelență în Construcții din or. Chișinău” cu
cerere privind accesul la informație, înregistrată sub nr. de intrare 12/20, prin care
a solicitat furnizarea copiei filelor din registrul documentelor de intrare ce
cuprinde perioada noiembrie 2020. Însă, până la momentul depunerii acțiunii în
instanța de judecată, la 14 ianuarie 2021, nu a primit răspuns la cererea din 07
decembrie 2020 și nu i-au fost furnizate documentele solicitate, fapt ce
contravine prevederilor art. 16 alin. (1) din Legea privind accesul la informație
nr. 982 din 11 mai 2000.

Reclamantul a menționat că informația solicitată prin cererea nr. 12/20 din 07 decembrie 2020 nu era pur formală, dar urmărea satisfacerea interesului său de a ști cum sunt gestionate problemele, bunurile imobile și resursele financiare din cadrul Instituției Publice „Centrul de Excelență în Construcții din or. Chișinău”. Cererea de acces la informație, conținea suficiente indicii care ar fi permis Instituției Publice „Centrul de Excelență în Construcții din or. Chișinău” identificarea și comunicarea informației ce-l interesa, însă, acționând în mod deliberat, autoritatea a ales să-i nu ofere solicitantului posibilitatea de a lua cunoștință și de a efectua fotocopia documentelor solicitate, în termenul prevăzut de lege.

În opinia reclamantului, prin inacțiunile sale, Instituția Publică „Centrul de Excelență în Construcții din or. Chișinău” a neglijat în mod flagrant prevederile art. 34 alin. (1) - (2) din Constituția Republicii Moldova și art. art. 5, 7, 10, 11, 12, 15, 16 și 21-24 din Legea nr. 982/2000.

Aderent, reclamantul a indicat că, prin inacțiunile sale, și anume prin nefurnizarea informației în termenul legal, Instituția Publică „Centrul de Excelență în Construcții din or. Chișinău” i-a cauzat un prejudiciu moral iar suma de 5 000 de lei este suficientă pentru a compensa suferințele de ordin moral.

Reclamantul Valeriu Mitrofan a solicitat prin cererea de chemare în judecată constatarea încălcării de către Instituția Publică „Centrul de Excelență în Construcții din or. Chișinău” a dreptului lui Valeriu Mitrofan de acces la informații publice, manifestat prin neeliberarea în termen a copiilor documentelor solicitate prin cererea nr.12/20 din 07 decembrie 2020; obligarea Instituției Publice „Centrul de Excelență în Construcții din or. Chișinău” să-i elibereze copia filelor din Registrul documentelor de intrare ce cuprinde perioada noiembrie 2020, solicitată în cererea privind accesul la informație nr. 12/20 din 07 decembrie 2020; încasarea din contul Instituției Publice „Centrul de Excelență în Construcții din or. Chișinău” în beneficiul său a sumei de 5 000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral.

Prin hotărârea din 12 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a respins acțiunea depusă de Valeriu Mitrofan, ca neîntemeiată (vol.I, f.d. 141-149).

La 18 octombrie 2021, Valeriu Mitrofan, cu respectarea termenului prevăzut la art. 232 din Codul administrativ, a depus apel motivat împotriva hotărârii din 12 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (vol. I, f.d. 151-152, 153-220).

Prin decizia din 22 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Valeriu Mitrofan și s-a menținut hotărârea din 12 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (vol. II, f.d.23, 24-29 recto-verso).

În consolidarea soluțiilor, instanțele judecătorești ierarhic inferioare au reținut că obiect al examinării prezentei cauze în instanța de contencios administrativ îl constituie verificarea legalității activității desfășurate de Instituția

Publică „Centrul de Excelență în Construcții din or. Chișinău” în legătură cu cererea reclamantului de acces la informație, înregistrată sub numărul de intrare 12/20 din 07 decembrie 2020, precum și cerința subsecventă privind obligarea furnizării acestei informații.

Instanțele judecătorești ierarhic inferioare au notat că, prin răspunsul Instituției Publice „Centrul de Excelență în Construcții din or. Chișinău” nr. 01-13/273 din 24 decembrie 2020, drept urmare a adresării mai multor cereri (în total 35 de cereri), printre care și cererea nr. 12/20 din 07 decembrie 2020, lui Valeriu Mitrofan i s-a explicat că, pentru satisfacerea solicitărilor expuse *inter alia* în cererea nr. 12/20 din 07 decembrie 2020, acesta urmează să achite taxa pentru prelucrarea informațiilor, care constituie aproximativ 200 de lei.

Instanțele judecătorești ierarhic inferioare au observat că, în conformitate cu Nomenclatorul și tarifele pentru lucrările și/sau serviciile prestate contra plată de către autoritățile/instituțiile din subordinea Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, cu excepția instituțiilor de învățământ superior care activează în condiții de autonomie financiară (Anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr.872/2015), pct. 8.4, tariful pentru scanarea textelor, imaginilor constituie 1 leu per 1 pagină.

Astfel, instanțele judecătorești ierarhic inferioare au ajuns la concluzia că, informațiile solicitate de către reclamant urmau a fi furnizate doar după achitarea prealabilă a costului cheltuielilor suportate de Instituția Publică „Centrul de Excelență în Construcții din or. Chișinău” pentru prelucrarea acestora.

În această consecvență, Instituția Publică „Centrul de Excelență în Construcții” au conchis că reclamantului nu i s-a încălcat dreptul de acces la informație, dar i s-a impus o condiție legală de plată (art. 20 din Legea nr. 982/2000), care a fost ignorată de ultimul.

La 18 ianuarie 2023, Valeriu Mitrofan a depus la Curtea de Apel Chișinău, prin intermediul poștei electronice, recurs nemotivat împotriva deciziei din 22 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, iar la 10 aprilie 2023 a prezentat în mod electronic Curții Supreme de Justiție motivarea recursului, prin care a solicitat repunerea în termenul procedural de declarare a recursului, admiterea recursului, casarea integrală a deciziei recurate și a hotărârii din 12 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cu emiterea unei decizii noi de admitere a acțiunii (vol. II, f.d. 29, 30, 34, 35-57 recto-verso).

În motivarea recursului a reiterat circumstanțele de fapt și de drept ale speței, similare celor cuprinse în cererea de chemare în judecată și cererea de apel, transpunând normele de drept materiale ce guvernează speța.

Suplimentar, recurentul a menționat că, la 14 august 2020 și 30 decembrie 2020, a achitat suma de 30 de lei și respectiv 200 de lei în contul Instituției Publice „Centrul de Excelență în Construcții din or. Chișinău”, în conformitate cu Anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 872/2015, pentru eliberarea informațiilor solicitate. Însă, din motive necunoscute, copiile acestor chitanțe nu se regăsesc la

materialele dosarului. Din acest considerent, și întru elucidarea obiectivă a litigiului, recurentul a solicitat anexarea acestor înscrisuri la materialele cauzei la etapa recursului.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Potrivit extraselor din poșta electronică, dispozitivul deciziei din 22 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost notificat în mod electronic recurentului la 17 ianuarie 2023, iar decizia motivată a fost notificată la 14 martie 2023 (vol. I, f.d.31, 32).

Astfel, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că la depunerea recursului împotriva deciziei din 22 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău – la 18 ianuarie 2023 și prezentării motivării acestuia – la 10 aprilie 2023, Valeriu Mitrofan a respectat termenele prevăzute la art. 245 din Codul administrativ.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Valeriu Mitrofan, în raport cu materialele cauzei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor

veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helters c. Suediei 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de către Valeriu Mitrofan.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de către Valeriu Mitrofan, se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Tamara Chișca-Doneva

judecători

Oxana Parfeni

Ion Malanciuc